

Poliittinen leima

Luin *Tieteessä tapahtuu* -lehdestä (4/2017) Jari Leskisen *Kohti sosialismia!* -kirjan (Siltala 2015) arvostelun. Siinä oli hieman oikeaa kriittistä otetta, mutta myös valitettava osoitus Virpi Kiviojan kriittikittömyydestä ja uskosta tekstiin, kun hän toteaa (s. 67) Annika Takalan olleen ”julkikommunistina tunnettu psykologian professori”.

Annika Takala (1921–96) oli kasvatustieteen professori, Suomen Akatemian tutkijaprofessori ja harras kristitty. Yhteiskunnalliselta ja poliittiselta ajattelultaan hän oli ennen kaikkea humanisti ja samalla vasemmistolainen. Olen kirjoittanut asiasta myös *Kanava*-lehteen (8/2016). Linaan käsitteistöäni:

Takalan pääideologin roolin osoituksena Leskinen esittää lukuisia viitteitä Takalan teokseen *Uuden sukupolven vaihtoehdot*, jonka hän kirjoitti 70-luvun alussa vierailijana Stanfordin yliopistossa. Teos on sosialisaatioteorian eli yhteiskunnan jäseneksi kasvamisen yleisesitys, jossa avarakatseisesti tarkastellaan erilaisia lähestymistapoja kasvatustieteen ohella sosiologisesta ja kulttuuriantropologisesta näkökulmasta. Se ei ole marxismin ylistyslaulu, ja Takala toteaaakin esipuheessa, ettei hän tunne hyvin marxilaista tutkimusta. Leskinen lukee lähettään kuin piru raamattua välittämättä lähteen alkuperäisestä sisällöstä... Myöhemmin kirjassa silmilleni hyppää, miten Leskinen liittää Annika Takalan Pedon eli Pirkkalan kokeilun pyrkimykseen torjua kristinuskon opetuslapsilta.

En pysty käsittämään Leskisen kirjan julkaisemista. On myös valitettavaa, että sen levittämät perättömyydet leviävät tieteellisissä julkaisuissa.

ARI ANTIKAINEN

Kirjoittaja on Itä-Suomen yliopiston kasvatussosiologian professori (emeritus).